

Lezen op school: leerkrachten aan het woord

Nederlandse kinderen lezen niet of nauwelijks. Dat is telkens opnieuw de zorgwekkende conclusie van onderzoeken naar ‘de staat van het lezen in Nederland’. Ook in de vele artikelen en columns die over die onderzoeken verschijnen is de toon steeds alarmerend. Maar wat zeggen leerkrachten daar eigenlijk van? We spraken uitgebreid met zo’n 90 leerkrachten van diverse soorten scholen, van Hulsberg in Limburg tot Hippolytushoef in de kop van Noord-Holland.

Door Lian van de Wiel (uitgever bij Blink) en Carla Wiechers (hoofdredacteur bij Blink).

Wat zijn jouw ervaringen in de praktijk met technisch en begrijpend lezen? Die vraag stelden we een grote groep leerkrachten die werken met de bestaande methodes voor lezen. Ook zochten we leerkrachten op van scholen die hun leesonderwijs bewust op een andere manier aanpakten en vroegen hen naar hun ervaringen.

Methodes helpen niet bij motivatie

De leerkrachten noemden vrijwel unaniem het gebrek aan motivatie bij leerlingen als het grootste probleem bij het lezen. Ze willen de kinderen heel graag gemotiveerd zien lezen, maar de methodes bieden daar vaak te weinig ingangen voor. De leerkrachten delen de mening van kinderen, die

ook niet heel enthousiast zijn over de methodes. Ook zij zien dat de teksten en de aanpak in de methode de kinderen niet motiveren. De ene methode komt hierin wat positiever naar voren dan de andere, maar over het algemeen geven de leerkrachten aan dat hun eigen enthousiasme voor lezen heel hard nodig is om de methodes aan te vullen en lezen te laten leven. De meeste leerkrachten besteden daarom veel tijd aan het motiverender of leerzamer maken van de lessen.

Aansluiten bij belevingswereld

Uiteraard denken leerkrachten na over wat hen zou helpen. Ze hebben vooral behoefte aan diverse onderwerpen en teksten die beter aansluiten bij de

interesses van kinderen. Ook vinden ze een goed gevulde bibliotheek op school belangrijk, zodat er voor kinderen een ruimere keuze is aan boeken. Leerkrachten die op school al zo'n bibliotheek hebben, ervaren dit als zeer positief. Leerkrachten die zo'n bibliotheek niet hebben vinden dat een groot gemis.

Het is voor leerkrachten, kortom, zeer lastig om lezen voor kinderen interessant, motiverend en zinvol aan te bieden. En dat komt vooral door de

Leraren zien dat de teksten en de aanpak in de methode de kinderen niet motiveren.

bestaande methodes in combinatie met een matig gevulde bieb op school. Leerkrachten die andere aanpakken gebruiken (zoals LIST of een eigen thematische aanpak), zijn namelijk wél positief over zowel de motivatie van de leerlingen als de resultaten. Die aanpakken gaan uit van een langere periode binnen een thema lezen, rijke teksten die veel beter aansluiten bij de interesses van kinderen en afwisselende werkvormen, waaronder schrijven en praten over de inhoud. Deze leerkrachten zijn

Leerkrachten die op school een goed gevulde bibliotheek hebben, ervaren dit als zeer positief. De leerkrachten die zo'n bibliotheek niet hebben vinden dat een groot gemis.

echter weer minder gelukkig met de tijd die ze kwijt zijn aan het bij elkaar zoeken van de juiste boeken en teksten, en het zelf bedenken van opdrachten bij die teksten. Het is dus nog niet eenvoudig leesonderwijs anders aan te pakken dan met de bestaande methodes, ook al leidt dat wel tot meer motivatie en betere resultaten.

Bij de start van het nieuwe schooljaar 2021/2022 lanceert Blink de methode Blink Lezen - Lezen uit nieuwsgierigheid. Wil je meer weten? Ga naar www.blinklezen.nl.

De 5 opvallendste resultaten

Na onze gesprekken met 90 leerkrachten van diverse soorten scholen verspreid over het land, kwamen we tot deze belangrijkste inzichten:

- 1.** Leerkrachten ervaren een gebrek aan motivatie bij leerlingen unaniem als het grootste probleem bij het lezen.
- 2.** Volgens leerkrachten helpen de teksten en de aanpak in de huidige leesmethodes kinderen niet om gemotiveerder te lezen.
- 3.** Leraren met een goed gevulde bibliotheek op school zien meer motivatie bij hun leerlingen.
- 4.** Leraren die voor een eigen leesaanpak kiezen (buiten de methodes om) zien meer motivatie en betere resultaten.
- 5.** Leraren vinden het tijdsintensief om zelf teksten en boeken te zoeken en daar opdrachten bij te bedenken.

Dit artikel is het tweede artikel van een vierluik over lezen in het basisonderwijs. In deel 3: wat we weten over (niet) lezen - de feiten op een rij.